



Szkoła Podstawowa nr 1
im. Mikołaja Kopernika w Bolszewie



84-239 Bolszewo, ul. Szkolna 13, tel. 58 738 63 71, fax 58 672 26 66
sekretariat@spbolszewo.szkolna.net, www.spbolszewo.szkolna.net

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU
ZAGROŻENIA UCZNIÓW DEMORALIZACJĄ,
ZACHOWAŃ I SYTUACJI PROBLEMOWYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W BOLSZEWIE**

Wrzesień 2023 r.

Akty prawne dotyczące bezpieczeństwa w szkole i będące wykładnią stosowania poniższych procedur.

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996);
2. **art. 4 § 1 Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich**
3. **art. 304 kodeksu postępowania karnego (społeczny i prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie)**

§ 1. Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

§ 2. Instytucje Państwowe i Samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

4. **art. 572 kodeksu postępowania cywilnego**

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w par. 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

5. **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.**

Art. 431. 1. Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom albo nabywa lub spożywa napoje alkoholowe w miejscach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa

napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania, podlega karze grzywny.

2. *Usiłowanie wykroczenia określonego w ust. 1 jest karalne.*

6. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.**

7. **Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych**

Art. 5. 1. Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych, i palenia papierosów elektronicznych, m.in.:

2) na terenie jednostek organizacyjnych oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej.

8. **Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.**

9. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 967);

10. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 682, z 2018 r. poz. 950);

11. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1260, 1926, z 2018 r. poz. 79, 106, 138, 317, 650, 957, 1099,

1356);

12. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025, 1104);

13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.);

14. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku;

Procedura służy zapewnieniu dzieciom pełnego bezpieczeństwa w czasie przyprawadzania i odbierania ze szkoły oraz w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, określenia odpowiedzialności Rodziców lub innych osób przez nich upoważnionych (zwanym dalej opiekunami), nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami oraz publikuje go na stronie internetowej szkoły.

Spis treści

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją.

Procedury szczegółowe:

- I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.
- III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
- V. W przypadku agresywnego zachowania ze strony uczniów.
- VI. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych na terenie szkoły.
- VII. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- VIII. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.
- IX. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
- X. Postępowanie w przypadku kradzieży na terenie Szkoły.

- XI. Procedura postępowania w przypadku ucznia – sprawcy czynu karalnego poza terenem szkoły, gdy interweniuje pracownik szkoły.
- XII. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.
- XIII. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.
- XIV. Postępowanie w przypadku prób samobójczych ucznia.
- XV. Postępowanie w przypadku dziecka odrzuconego w klasie.

- XVI. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa na terenie szkoły (poza wcześniej umówionymi).
- XVII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiara czynu karalnego.
- XVIII. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wzywiska, szarpanie, uderzenie, molestowanie seksualne, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- XIX. Procedura postępowania w przypadku ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa, jakim jest znieważenie lub współudział w znieważeniu nauczyciela, uwłaczając jego godności osobistej (np. poprzez zapisy elektroniczne, obrazy czy inne masowe środki komunikowania).
- XX. Postępowanie nauczycieli wobec uczennicy będącej w ciąży.
- XXI. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia zaniedbania ucznia przez dom rodzinny.
- XXII. Postępowanie w przypadku podejrzenia występowania wszawicy w danej grupie uczniów.
- XXIII. Przemoc w rodzinie, alkoholizm w domu, molestowanie i wykorzystanie seksualne
- XXIV. Procedury postępowania w przypadku autoagresji ucznia.
- XXV. Postępowanie w przypadku przemocy wirtualnej (cyberprzemocy).
- XXVI. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń skarża się na złe samopoczucie w czasie pobytu na terenie szkoły.
- XXVII. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń skarża się na złe samopoczucie w czasie pobytu na wycieczce szkolnej.
- XXVIII. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego w szkole.

XXIX. Postępowanie w przypadku osób bezzasadnie przebywających na terenie szkoły lub osób zachowujących się niewłaściwie na terenie szkoły.

XXX. Procedura reagowania na epizod psychotyczny ucznia w szkole.

XXXI. Procedura postępowania w przypadku fałszerstwa dokonanego przez ucznia.

XXXII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.

XXXIII. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.

XXXIV. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na cukrzycę.

XXXV. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na astmę oskrzelową

XXXVI. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia napadu padaczkowego.

XXXVII. Procedura postępowania na wypadek podejrzenia zamiaru podjęcia próby samobójczej przez ucznia.

XXXVIII. Procedura postępowania, gdy po dziecko przyjdzie pijany rodzic lub pod wpływem środków odurzających.

XXXIX. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na Zespół Wolffa Parkinsona Whitea.

XL. Procedury obowiązujące w świetlicy szkolnej SP w Bolszewie.

XLI. Procedura postępowania w przypadku ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

XLII. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia wstrząsu anafilaktycznego po ukąszeniu przez owada.

XLIII. Procedura postępowania w przypadku użądlenia ucznia przez szerszenia.

2. Wybrane kategorie przestępstw i czynów karalnych ściganych z urzędu.

3. Metody współpracy szkoły z policją.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją.

W przypadku **uzyskania informacji**, że uczeń, który ma minimum 10 lat, a nie ukończył 18 lat: używa alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, uprawia nierząd, uchyla się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, **bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji** (naruszanie zasad współżycia społecznego – łamanie obowiązujących regulaminów, zasad zapisanych w Statucie Szkoły, agresja, przemoc, wulgarne słownictwo, niszczenie mienia, popełnienie czynu zabronionego) nauczyciel powinien podjąć następujące czynności:

1. poinformować o zaistniałym fakcie dyrekcję Szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawcę klasy;
2. wychowawca klasy lub pedagog szkolny wzywa do Szkoły rodziców, opiekunów prawnych i informuje ich o problemach wynikających z zachowania ucznia. W obecności ucznia i rodziców pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę wychowawczą, zobowiązuje ucznia do poprawnego zachowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym;
3. **wychowawca zapisuje informacje w dzienniku elektronicznym i wyciąga konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły;**
 - a) za zgodą rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu **środków oddziaływania wychowawczego**, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich:
 - a. pouczenie, ostrzeżenie ustne albo ostrzeżenie pisemne,
 - b. przeproszenie pokrzywdzonego,

- c. przywrócenie stanu poprzedniego,
 - d. wykonanie określonych prac porządkowych na rzecz szkoły po otrzymaniu pisemnej zgody rodziców np. grabienie liści, zbieranie śmieci i inne prace porządkowe wokół i w szkole (o terminie, czasie trwania i częstotliwości prac decyduje Dyrektor szkoły).
- 2. W przypadku braku zainteresowania ze strony rodziców do współpracy ze Szkołą na rzecz ich dziecka, brakiem zgody**

na zastosowanie przez dyrektora środka oddziaływania wychowawczego i/lub brakiem poprawy w zachowaniu ucznia, Dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (komórkę ds. nieletnich). Podobnie dyrektor Szkoły informuje powyższe instytucje, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji;

3. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, dyrektor Szkoły jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub Policję.

Przez pojęcie „ścigane z urzędu” należy rozumieć sytuację, w której oskarżyciel publiczny lub organ Policji po otrzymaniu wiadomości o popełnieniu czynu karalnego wszczyna postępowanie niezależnie od woli pokrzywdzonego, a nawet wbrew jego woli.

Czynami ściganymi z urzędu są m.in.: ciężki uszczerbek na zdrowiu; naruszenie czynności narządu ciała lub spowodowanie rozstroju zdrowia; znęcanie się; rozpijanie małoletniego; posiadanie, udzielanie, nielegalny obrót i nakłanianie do używania narkotyków; zniszczenie, uszkodzenie, ukrycie lub usunięcie dokumentu; kradzież i kradzież z włamaniem oraz przywłaszczenie; rozbój i wymuszenie rozbójnicze; posiadanie niebezpiecznych narzędzi i przedmiotów stanowiących zagrożenie i mogących służyć do przestępstwa.

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, psychotropowych w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego, dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
4. Pedagog/psycholog szkolny bądź wychowawca przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje się ucznia do zaniechania negatywnego postępowania,

rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki.

5. Wychowawca zapisuje informacje w dzienniku elektronicznym i wyciąga konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.

6. Za zgodą ucznia i rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu **środków oddziaływania wychowawczego**, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

7. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

8. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych lub ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa szkolnego, dyrektora szkoły.

2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

3. Dyrektor niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe w celu sprawdzenia trzeźwości lub odurzenia oraz ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.

4. Pedagog szkolny bądź wychowawca zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Nauczyciel, pedagog szkolny ustala okoliczności odurzenia się ucznia.
6. Gdy rodzice/opiekunowie prawni odmówią odebrania dziecka, decyzję o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

7. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

8. Wychowawca w ocenie zachowania ucznia postępuje zgodnie z WSO.

9. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły powiadamia o tym policję lub sąd rodzinny.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia pedagoga szkolnego o zaistniałym zdarzeniu i przekazuje substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

3. Pedagog szkolny informuje dyrektora szkoły, który wzywa policję.

4. Po przyjeździe policji niezwłocznie pedagog przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia pedagoga, psychologa lub dyrekcję szkoły.

2. Pedagog lub dyrektor szkoły w obecności innej osoby (wychowawca, nauczyciel lub rodzic) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję,

pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.

Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

3. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, pedagog zabezpiecza substancję, próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.

4. Dyrektor bądź osoba wyznaczona informuje policję.
5. Po przyjeździe policji pedagog niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
6. Nauczyciel wraz z pedagogiem dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń łącznie ze swoimi spostrzeżeniami.
7. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów ucznia o zdarzeniu.
8. Wychowawca wyciąga konsekwencje zgodnie ze Statutem szkoły i WSO.

V. W przypadku agresywnego zachowania ze strony uczniów nauczyciel powinien:

1. Natychmiast zareagować i przerwać agresywne zachowanie;
2. poinformować wychowawcę klasy, który przeprowadza rozmowę z agresywnym uczniem (ewentualnie w obecności pedagoga/psychologa szkolnego);
3. wychowawca informuje o zachowaniu ucznia jego rodziców/opiekunów, dokonuje odpowiedniego wpisu w dzienniku lekcyjnym i informuje ucznia i jego rodziców o konsekwencjach takiego zachowania, wynikających ze Statutu Szkoły;
4. jeśli zachowania te mają charakter powtarzający się, uczeń zostaje pod stałą opieką pedagoga/psychologa szkolnego, który systematycznie kontroluje jego zachowanie i przeprowadza rozmowy wychowawcze;
5. za zgodą ucznia i rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
6. w przypadku, gdy agresywne zachowanie ucznia stwarza zagrożenie zdrowia lub życia, niezwłocznie zostaje powiadomiony dyrektor Szkoły, który postępuje zgodnie z procedurami postępowania w sytuacji popełnienia przez

ucznia czynu karalnego (pkt. XVI), uczeń ponadto ponosi sankcje za swoje zachowanie, zgodne ze Statutem Szkoły. O ich udzieleniu zostają poinformowani rodzice (w formie pisemnej lub ustnej), którym zostaje także udzielona informacja o możliwości skorzystania z pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

7. w sytuacjach częstego pojawiania się zachowań agresywnych, po wykorzystaniu wszystkich w/w możliwości, dyrektor Szkoły w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem szkolnym, informują Policję (komórkę ds. nieletnich) o konieczności przeprowadzenia z uczniem rozmowy dyscyplinująco – ostrzegawczej.

VI. Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych na terenie szkoły:

1. Nauczyciel nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, nauczyciel informuje go, że ma taki obowiązek).
2. Nauczyciel zabezpiecza niebezpieczne i niedozwolone przedmioty i informuje o zdarzeniu pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. W przypadku odmowy oddania niebezpiecznego przedmiotu, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrekcję szkoły, która zawiadamia policję.
4. Wychowawca informuje o zachowaniu ucznia jego rodziców/opiekunów, dokonuje odpowiedniego wpisu w dzienniku lekcyjnym i informuje ucznia i jego rodziców o konsekwencjach takiego zachowania, wynikających ze Statutu Szkoły.
5. Za zgodą ucznia i rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu **środków oddziaływania wychowawczego**, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

VII. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

1. Nauczyciel upomina słownie.
2. Próbuje uspokoić sytuację w klasie.
3. Jeżeli osobista interwencja nauczyciela nie przyniosła pożądanego rezultatu, nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa o zaistniałej sytuacji z prośbą o interwencję.

4. Osoba interweniująca izoluje sprawców zdarzenia (w gabinecie dyrektora, pedagoga).
5. Z uczniami przeprowadza się rozmowę dyscyplinującą.
6. Wychowawca informuje o zachowaniu ucznia jego rodziców/opiekunów, dokonuje odpowiedniego wpisu w dzienniku lekcyjnym i informuje ucznia

i jego rodziców o konsekwencjach takiego zachowania, wynikających ze Statutu Szkoły.

7. Za zgodą ucznia i rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

VIII. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły:

1. Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika niepedagogicznego szkoły uznaje się :

VIII.1.a) Lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach;

VIII.1.b) Prowokacje wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach;

VIII.1.c) Nagrywanie lub fotografowanie ww. bez ich wiedzy i zgody;

VIII.1.d) Znieważenie lub współudział w znieważeniu ww. np. poprzez zapisy elektroniczne, obrazy czy inne masowe środki komunikacji.

VIII.1.e) Naruszenie prywatności i własności prywatnej;

VIII.1.f) Użycie wobec ww. przemocy fizycznej i psychicznej;

VIII.1.g) Pomówienia i oszczerstwa wobec ww. osób;

VIII.1.h) Naruszenie ich nietykalności osobistej.

2. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, osoba poszkodowana ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu dyrektorowi szkoły lub innej osobie odpowiedzialnej za bezpieczeństwo.

3. Osoba interweniująca jest zobowiązana do zabezpieczenia ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa. Dowody przekazuje dyrekcji szkoły.

4. Osoba, która otrzymała zgłoszenie, przeprowadza ze sprawcą w obecności poszkodowanego – rozmowę wyjaśniającą zdarzenie, ustalając okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. Jednocześnie ustala liczbę sprawców oraz biorących współudział w zdarzeniu. Z rozmowy sporządza się notatkę służbową, którą podpisują uczestnicy zdarzenia.
5. Wychowawca lub pedagog powiadamia niezwłocznie rodziców ucznia o zaistniałym zdarzeniu. Przedstawia im dokumentację zdarzenia, informuje o ustalonych wnioskach.
6. Dyrektor szkoły po rozmowie ze sprawcą i poszkodowanym podejmuje decyzję o skierowaniu sprawy do Sądu Rodzinnego, Sądu dla Nieletnich lub zawiadamia Policję (art. 63 KN), której przekazuje dowody czynu karalnego.
7. Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły Zespół Wychowawców proponuje dyrektorowi szkoły sankcje wobec ucznia. Dyrektor szkoły podejmuje ostateczną decyzję zgodną ze Statutem Szkoły i WSO.
8. Dyrektor szkoły przekazuje rodzicom /prawnym opiekunom/ na piśmie lub ustnie informacje na temat zdarzenia i wyciągniętych konsekwencjach.
9. Sprawca naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły powinien przeprosić osobę przez siebie poszkodowaną i podjąć działania zmierzające do naprawy wyrządzonej szkody.

Sytuacja formalno – prawna nauczyciela jako funkcjonariusza publicznego.

Podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych nauczyciele uzyskają specjalną ochronę przewidzianą przepisami Kodeksu Karnego. Określone czyny zabronione, popełnione na szkodę nauczyciela, będą ścigane z urzędu.

Wybrane przestępstwa przeciwko instytucji państwowej wg Kodeksu Karnego

- *Art. 226 §1 kk „Kto znieważa funkcjonariusza publicznego albo osobę do pomocy mu przybraną podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku” (ZNIEWAGA: ubliżanie, zachowanie w sposób obraźliwy - wyzwiska, obelgi, gesty, pisma, rysunki).*
- *Art. 222 §1 kk „Kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy przybranej podczas wykonywania obowiązków służbowych podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3” (NARUSZENIE: uderzenie lub podziałanie na ciało pokrzywdzonego, np. popchnięcie, szarpanie za włosy, oblanie wodą, itp. (bez uszczerbku na zdrowiu));*
- *Art. 217 §1 kk „Kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.*
- *Art. 190 §1 kk „Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2” (GROŹBA polega na zapowiedzi, ale również w innej formie oddziaływania na psychikę pokrzywdzonego, przez wykonanie gestów i zachowań np. przystawienie noża do gardła, zbliżanie się z otwartym ogniem do łatwopalnych przedmiotów itp.).*

I. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności:

1. Interwencja nauczyciela – podjęcie próby przerwania zdarzenia.
2. Ustalenie (w miarę możliwości) sprawcy czynu.
3. Zgłoszenie zdarzenia wychowawcy, dyrekcji szkoły.
4. Wychowawca informuje o zachowaniu ucznia jego rodziców/opiekunów, dokonuje odpowiedniego wpisu w dzienniku lekcyjnym i informuje ucznia

i jego rodziców o konsekwencjach takiego zachowania, wynikających ze Statutu Szkoły.

5. Za zgodą ucznia i rodziców/opiekunów prawnych dyrektor może podjąć decyzję o zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego, wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

II. Procedury postępowania w przypadku kradzieży na terenie Szkoły:

6. każda osoba, która stała się ofiarą kradzieży na terenie Szkoły, powinna zgłosić ten fakt wychowawcy lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu;

7. pedagog/psycholog ustala okoliczności, świadków i ewentualnie sprawcę kradzieży oraz informuje dyrektora Szkoły i rodziców ucznia (ofiary i ewentualnie sprawcy) o zdarzeniu;

8. dyrektor w porozumieniu z wychowawcą i pedagogiem zgłasza zdarzenie na Policję lub do Sądu Rodzinnego (jest to czyn ścigany z urzędu, mimo braku woli poszkodowanego, należy poinformować o nim Policję – procedura postępowania z pkt. XVI).

X. Procedura postępowania w przypadku ucznia – sprawcy czynu karalnego poza terenem szkoły (np. podczas wycieczki), gdy interweniuje pracownik szkoły:

1. Interwencja nauczyciela polega na podjęciu próby przerwania zdarzenia oraz ustaleniu, w miarę możliwości, sprawcy czynu oraz przebiegu zdarzenia.
2. W przypadku zagrożenia zdrowia uczestnika zdarzenia interweniujący udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy nastąpiły obrażenia.
3. Interweniujący informuje dyrekcję szkoły, która informuje o popełnieniu czynu rodziców ucznia – uczestnika zdarzenia, wychowawcę ucznia oraz pedagoga.
4. W przypadku, kiedy czyn jest ścigany z urzędu, dyrekcja szkoły informuje Policję oraz przekazuje jej dowody.
5. Wobec sprawców zdarzenia sankcje proponuje Zespół Wychowawców. Dyrektor, po zapoznaniu się z przedłożoną propozycją konsekwencji, podejmuje ostateczną decyzję wynikającą ze Statutu szkoły i WSO.
6. Wychowawca przekazuje rodzicom (opiekunom) pisemną lub ustną informację nt. wyciągniętych konsekwencji.
7. Osoba wskazana przez dyrektora sporządza notatkę służbową o zdarzeniu.
8. Sprawca zdarzenia powinien przeprosić osobę przez siebie poszkodowaną i podjąć działania zmierzające do naprawy wyrządzonej szkody.

XII. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia:

1. Wychowawca na bieżąco monitoruje nieobecności uczniów. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, telefonicznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wagarach.
2. Wychowawca wysyła pisemne upomnienia - zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia (po dwóch tygodniach nieobecności) i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.
3. W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wychowawca wysyła dwa kolejne upomnienia pisemne.

4. W przypadku braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców na przedłużające się wagi, pedagog szkolny kontaktuje się z pracownikami GOPS w celu ustalenia sytuacji rodzinnej ucznia.

5. Przekazuje sprawę dyrektorowi szkoły i pedagogowi, którzy wdrażają procedury: wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjną egzekucję realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie sądu rodzinnego.

6. Wyciągnięcie konsekwencji wobec ucznia, zgodnie ze Statutem szkoły i WSO.

XIII. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych:

1. Wychowawca oddziału telefonicznie, jeżeli brak takiej możliwości przekazuje na piśmie, informuje o zaistniałej sytuacji wychowawczej bądź prosi rodziców o przybycie do szkoły.
2. Podczas wizyty rodzica w szkole wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym proponują pomoc specjalistyczną.
3. Wychowawca sporządza notatkę służbową ze spotkania.
4. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).

XIV. Postępowanie w przypadku prób samobójczych ucznia:

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca (nauczyciel) powiadamia o tym fakcie dyrekcję i rodzica/opiekuna prawnego. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnia jej udzielenie przez pielęgniarkę, a w przypadku jej nieobecności nauczyciel wzywa lekarza.
2. Psycholog szkolny dokonuje oceny sytuacji i przeprowadza rozmowę wspierającą z uczniem.
3. Psycholog przeprowadza z rodzicami rozmowę wspierającą i przekazuje informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej (CIK, PCPR, PZP, punkt konsultacyjny).
4. Jeśli samookaleczenie lub próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, konieczne jest przekazanie rodzicom informacji dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej (CIK, PCPR, PZP, punkt konsultacyjny).

5. Po powrocie ucznia do szkoły wychowawca, pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowy z uczniem.
6. Wychowawca oraz pedagog jest zobowiązany otoczyć ucznia szczególną opieką oraz zastosować się do zaleceń terapeuty/opinii psychologa, psychiatry.
7. Jeśli próba samobójcza miała miejsce w szkole, wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem otaczają szczególną opieką uczniów klasy i szkoły.

8. Jeżeli istnieje podejrzenie, że próba samobójcza dziecka związana była z sytuacją rodzinną dziecka, dyrektor kieruje do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

XV. Postępowanie w przypadku dziecka odrzuconego w klasie:

1. Wychowawca przeprowadza diagnozę sytuacji.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem – próbuje ustalić przyczyny.
3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
4. Wychowawca organizuje zajęcia integracyjne/warsztaty przy udziale psychologa lub pedagoga szkolnego.
5. Dziecku odrzuconemu w klasie można zaproponować udział w kołach zainteresowań, porady psychologa, uczestnictwo w grupie terapeutycznej. Wychowawca może w swoich działaniach wspierać się pedagogiem szkolnym oraz psychologiem.

XVI. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa na terenie szkoły (poza wcześniej umówionymi):

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia-sprawcy.
4. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o powiadomieniu policji.
5. Nauczyciel przekazuje pedagogowi szkolnemu ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa, który przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając, porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
6. Wyciągnięcie konsekwencji wobec ucznia następuje zgodnie ze statutem szkoły.

W przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat lub przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia należy w każdym przypadku zawiadomić sąd rodzinny/prokuraturę lub Policję.

Czyn karalny – czyn zabroniony przez ustawę jako każde przestępstwo lub przestępstwo skarbowe oraz wykroczenia lub wykroczenia skarbowe.

XII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiara czynu karalnego:

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnia jej udzielenie przez pielęgniarkę, a w przypadku jej nieobecności nauczyciel wzywa lekarza, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia pedagoga lub dyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje rodziców ucznia.
4. Pedagog wzywa policję w porozumieniu z dyrektorem w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XIII. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wzywiska, szarpanie, uderzenie, molestowanie seksualne, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych)

1. Na wniosek ucznia, pracownika szkoły lub rodzica, dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

XIV. Procedura postępowania w przypadku ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa, jakim jest znieważenie lub współudział w znieważeniu nauczyciela, uwłaczająca jego godności osobistej (np. poprzez zapisy elektroniczne, obrazy czy inne masowe środki komunikowania):

1. Natychmiastowe poinformowanie dyrektora szkoły
2. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa.

3. Poinformowanie wychowawcy i pedagoga o zdarzeniu.
4. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, odpowiedzialni: dyrektor, wychowawca, pedagog, nauczyciel interweniujący.
5. Ustalenie liczby sprawców oraz biorących współudział w zdarzeniu.
6. Powiadomienie rodziców ucznia.
7. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, kiedy czyn jest ścigany z urzędu, i przekazanie dowodów policji.

8. Ustalenie przez Zespół Wychowawców sankcji wobec ucznia.
9. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji nt. wyciągniętych konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły i WSO.
10. Sporządzenie notatki służbowej przez osobę wskazaną przez dyrektora.

XII. Postępowanie nauczycieli wobec uczennicy będącej w ciąży:

1. Nauczyciel, który dowiedział się o ciąży uczennicy, niezwłocznie informuje o tym wychowawcę i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca szkoły, pedagog i dyrektor szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz jej sytuacji rodzinnej. Jeżeli uczennica nie ukończyła piętnastego roku życia, szkoła powiadamia prokuraturę.
3. Wychowawca lub pedagog szkoły spotykają się z uczennicą, starając się ustalić, czy rodzice już wiedzą o ciąży oraz czy ciąża nie jest wynikiem przestępstwa (gwałtu).
4. Wychowawca klasy, pedagog szkoły oraz dyrektor szkoły ustalają formy pomocy, jakie zaproponują uczennicy oraz szczegóły dotyczące sposobu przeprowadzenia rozmowy z uczennicą i jej rodzicami lub prawnymi opiekunami.
5. W sytuacji, gdy rodzice lub opiekunowie prawni uczennicy nie wiedzą jeszcze o ciąży i uczennica boi się o tym powiedzieć, może prosić o pośredniczenie w poinformowaniu ich o swojej sytuacji. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym podejmuje stosowne działania z zachowaniem szczególnej ostrożności i dyskrecji.
6. Wychowawca w obecności pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły informuje uczennicę i jej rodziców lub opiekunów prawnych o możliwych formach pomocy ze strony szkoły. Wyjaśnia szczegółowo warunki i zasady korzystania z każdej z przedstawionych form pomocy. Odpowiada na pytania i wątpliwości.

7. Uczennica z rodzicami lub opiekunami prawnymi podejmują w ustalonym terminie- decyzję w sprawie form pomocy, z których chcieliby skorzystać. O podjętej decyzji informują wychowawcę klasy i dyrektora.

8. Wychowawca klasy i pedagog szkoły uzgadniają rodzaj i sposób świadczenia uczennicy i jej rodzinie pomocy i wsparcia (materialnego, psychologicznego, organizacyjnego). Podejmują działania, w tym kształtujące pozytywne postawy rówieśników (np. spotkania ze specjalistami, warsztaty kształtujące postawy empatii i tolerancji).

9. Dyrektor informuje radę pedagogiczną o ciąży uczennicy oraz o uzgodnionym sposobie postępowania. Przypomina o potrzebie zachowania dyskrecji oraz o tym, że nauczyciele są zobowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej w tej sprawie.

10. Wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem przeprowadzają zajęcia kształtujące u uczniów postawy akceptacji i empatii w związku z zaistniałą sytuacją. Mogą ponadto przeprowadzić, np. z udziałem lekarza lub innego specjalisty zajęcia podnoszące poziom wiedzy z zakresu świadomej prokreacji i inicjacji seksualnej.

11. Wychowawca i wyznaczeni nauczyciele wdrażają uzgodniony z uczennicą sposób realizacji obowiązku nauki.

XII. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia zaniedbania ucznia przez dom rodzinny:

1. Nauczyciel, który podejrzewa zaniedbanie ucznia przez rodziców, dokonuje analizy sytuacji ucznia na podstawie jego obserwacji.

2. Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, której uczniem jest dziecko.

3. Wychowawca klasy analizuje sytuację środowiskową ucznia na podstawie danych o jego rodzinie, informacji od nauczyciela, własnych obserwacji, opinii innych nauczycieli, ewentualnie wcześniejszych uwag od innych dzieci czy ich rodziców.

4. Wychowawca ucznia informuje o sytuacji pedagoga i psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.

5. Szkoła organizuje spotkanie z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia w obecności wychowawcy klasy i pedagoga/psychologa szkolnego.

6. Na spotkaniu podjęta zostaje próba ustalenia przyczyn zaniedbania dziecka.

7. Pedagog wraz z psychologiem sporządza opis sytuacji na bazie wszystkich zebranych informacji o uczniu oraz własnych danych.
8. Jeżeli okaże się, że zaniedbanie wynika z trudnej sytuacji materialnej rodziny, ustala się zasady postępowania z dzieckiem oraz sposoby udzielenia pomocy rodzinie przez szkołę.
9. Jeżeli zostanie stwierdzona przemoc, demoralizacja lub niewydolność wychowawcza- dyrektor szkoły kieruje sprawę na policję lub do sądu rodzinnego.

10. W przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie szkoła włącza procedury postępowania związane z założeniem niebieskiej karty.

XIII. Postępowanie w przypadku podejrzenia występowania wszawicy w danej grupie uczniów:

1. Nauczyciele i pracownicy szkoły zgłaszają swoje podejrzenia o występowaniu wszawicy dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor szkoły zarządza dokonanie przez pielęgniarkę kontroli czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie, klasie, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu).
3. Pielęgniarka zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora szkoły o wynikach kontroli i skali zjawiska.
4. Dyrektor lub upoważniona osoba (nauczyciel) informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w klasie, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników.
5. W przypadku, gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu), dyrektor szkoły we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, udzielają rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy.
6. Pielęgniarka po upływie 7 -10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
7. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, pielęgniarka zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmo-

żenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia potrzebnego wsparcia).

XII. Przemoc w domu, alkoholizm w domu, molestowanie, wykorzystywanie seksualne

1. Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu urazy (np. zasinienia, zranienia, złamania, stłuczenia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały

one w czasie pobytu w domu i mogą być przejawem agresji w stosunku do dziecka, to nauczyciel zapewnia uczniowie opiekę i wsparcie, gwarantując bezpieczeństwo.

2. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wychowawcę, pedagoga, psychologa oraz dyrektora szkoły.
3. Wspólnie z innymi osobami (pielęgniarką, wychowawcą, pedagogiem, psychologiem) ocenia stan ucznia i w razie potrzeby udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną.
4. Bezzwłocznie uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty”.
5. Nawiązuje kontakt z rodzicami (lub jednym z rodziców). Wzywa do szkoły, rozpoznaje sytuację, informuje o stanie dziecka, np. konieczności przeprowadzenia badań oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka.
6. Wychowawca, pedagog oraz psycholog otaczają ucznia szczególną opieką.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach Zespołu Interdyscyplinarnego.

XIII. PROCEDURY W PRZYPADKU AUTOAGRESJI:

- **niewymagająca interwencji lekarza**

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy wezwać telefonicznie pielęgniarkę szkolną w celu udzielenia pierwszej pomocy. W razie braku telefonu powiadomić woźną lub innego pracownika szkoły.
2. W razie nieobecności pielęgniarki, pomocy udziela uczniowi osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
3. O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje wychowawcę, pedagoga/psychologa, dyrektora szkoły.
4. O powyższym zdarzeniu informowani są rodzice (opiekunowie prawni), a ucznia otacza się pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

- **wymagająca interwencji lekarza**

1. Po stwierdzeniu, że na skutek autoagresji, uczeń wymaga specjalistycznej pomocy lekarskiej, należy doprowadzić ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia.

2. W razie nieobecności pielęgniarki należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły.

3. Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie ucznia.

4. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o zachowaniu autoagresywnym dziecka i podjętych krokach.

5. Celem ustalenia okoliczności zdarzenia dyrektor szkoły powołuje zespół badający przyczyny takiego zachowania ucznia. Z prac zespołu spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiegać powstawaniu podobnych zdarzeń. Wnioski omawiane są na radzie pedagogicznej.

6. Ucznia w porozumieniu z rodzicami otacza się pomocą psychologiczną – pedagogiczną oraz w sytuacjach tego wymagających, kierowany jest do poradni specjalistycznej.

- **powodująca ciężkie uszkodzenia ciała, zagrażające zdrowiu, życiu.**

1. Gdy na skutek autoagresji nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia, osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.

2. Jeżeli w wyniku autoagresji nastąpił zgon ucznia, nauczyciel zabezpiecza miejsce zdarzenia i informuje dyrektora szkoły.

3. Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu policję, rodziców (opiekunów prawnych), organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium Oświaty).

4. Do czasu przybycia policji teren zdarzenia pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.

5. Celem ustalenia okoliczności zdarzenia dyrektor szkoły powołuje zespół badający przyczyny jego powstania. Z prac zespołu spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiegać powstawaniu podobnych zdarzeń. Wnioski omawiane są na radzie pedagogicznej.

XII. Postępowanie w przypadku przemocy wirtualnej / cyberprzemocy

Do zjawisk związanych z cyberprzemocą zalicza się:

- a) Robienie zdjęć innym osobom telefonem komórkowym bez zgody rodziców/opiekunów prawnych.
 - b) Wstawianie zdjęć osób zarejestrowanych na fotografii bez ich zgód, a szczególnie przy ich wyraźnym sprzeciwie,
 - c) Włamania na pocztę elektroniczną, strony internetowe, kradzież treści zamieszczonych na prywatnych stronach internetowych. Stalking (nękanie przy pomocy Internetu, telefonów komórkowych).
 - d) Groźby i znieważania wysyłane za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych.
 - e) Umieszczanie wulgarnych treści w Internecie, publikacja ich w miejscach masowego dostępu dzieci i młodzieży.
 - f) Bezprawne wykorzystywanie informacji.
 - g) Uwodzenie i treści pornograficzne w Internecie.
1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek stosowania przemocy wirtualnej na terenie szkoły, powiadamia o zdarzeniu wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
 2. Wychowawca, pedagog/psycholog ustalają okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
 3. Wychowawca, pedagog/psycholog przy udziale nauczyciela, np. informatyki zabezpieczają dowody.

4. Wychowawca, pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę z ofiarą, udzielając jej wsparcia i porady.
5. Wychowawca, pedagog/psycholog powiadamiają rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia o zdarzeniu oraz udzielają porad **o możliwości zgłoszenia sprawy na policję.**
6. W przypadku, gdy sprawca jest znany i jest on uczniem szkoły, przeprowadza się rozmowę z uczniem- sprawcą przemocy, informuje się sprawcę o konsekwencjach prawnych i **przekazaniu sprawy Policji przez rodziców poszkodowanego.**
7. Wychowawca, pedagog/psycholog informują rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy o przebiegu zdarzenia oraz zapoznają z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec dziecka.
8. Wychowawca monitoruje sytuację ucznia (ofiary) sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
9. Zdarzenie dokumentuje wychowawca, spisując możliwie dokładną notatkę oraz wpisując informacje do dziennika elektronicznego.

XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń uskarża się na złe samopoczucie w czasie pobytu na terenie szkoły:

1. Nauczyciel po uzyskaniu informacji od ucznia dotyczących jego stanu zdrowia podejmuje następujące czynności:
 - a) w nagłych wypadkach natychmiast powiadamia telefonicznie pielęgniarkę szkolną. W razie braku telefonu wzywa woźną lub innego pracownika szkoły,
 - b) w innych przypadkach zaprowadza ucznia do pielęgniarki szkolnej podczas przerwy,

- c) jeśli stan zdrowia ucznia uległ pogorszeniu, nauczyciel lub pielęgniarka informują o tym fakcie dyżurującego wicedyrektora.
2. Wicedyrektor dyżurujący zawiadamia rodziców lub opiekunów o złym samopoczuciu dziecka i konieczności odebrania go ze szkoły.
 3. Wicedyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba (pielęgniarka szkolna) sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców.
 4. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel kontaktuje się z wychowawcą klasy.
 5. W przypadku nieobecności pielęgniarki i wychowawcy nauczyciel kontaktuje się z pedagogiem lub wicedyrektorem dyżurującym.
 6. **Niedopuszczalne jest wyrażenie zgody na samodzielny powrót dziecka do domu, nawet w przypadku telefonicznej rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi.**
 7. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

XIV. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń skarża się na złe samopoczucie w czasie pobytu na wycieczce szkolnej:

1. Wszyscy uczestnicy wycieczek szkolnych powinni być objęci powszechnym ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczek zagranicznych ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
2. Nie wolno bez zgody rodziców podawać uczniom żadnych leków, za wyjątkiem stosowania środków opatrunkowych. Do ucznia z objawami choroby należy wezwać lekarza (pogotowie ratunkowe). Po interwencji domagać się wystawienia karty wizyty z pieczętką ZOZ i podpisem.

3. W przypadku zabrania dziecko przez karetkę pogotowia należy:
 - a) Niezwłocznie powiadomić rodziców i dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji;

- b) Jeden z opiekunów udaje się razem z poszkodowanym do szpitala i zostaje z nim, aż do momentu przyjazdu rodziców lub prawnych opiekunów;
- c) Jeżeli w pozostającej grupie wycieczkowiczów jest odpowiednia liczba opiekunów, wycieczka może być kontynuowana;
- d) Jeżeli nad pozostałą grupą, zbyt mała liczba nauczycieli sprawuje opiekę, zgłaszamy ten fakt dyrektorowi. Dyrektor wysyła na miejsce dodatkowego opiekuna lub decyduje o zakończeniu wycieczki;
- e) O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.

XII. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego w szkole:

I. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.

- 1. Omówienie problematyki terroryzmu na spotkaniu pracowników szkoły, przeszkolenie na wypadek zamachu bombowego lub innego aktu terroryzmu.
- 2. Zapoznanie uczniów z tematyką terroryzmu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na postrzeganie zachowań nietypowych lub elementów nietypowych na terenie szkoły.
- 3. Przedstawienie zagrożeń terroryzmem podczas spotkań z rodzicami.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO.

- 1. Uczeń, który zauważył podejrzenie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
- 2. Nauczyciel, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego, natychmiast informuje dyrektora szkoły lub wicedyrektora.

3. Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał telefon z informacją o zagrożeniu terrorystycznym, natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce policji lub straży miejskiej, władzom administracyjnym.
4. Podejrzanych przedmiotów NIE WOLNO DOTYKAĆ! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrekcję szkoły.
5. Do czasu przybycia policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce i opuścić je, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
6. Po przybyciu policji na miejsce, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
7. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
8. Jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to na sprawne i bezpiecznie opuszczenie zagrożonego rejonu.
10. W czasie ewakuacji należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba, że prowadzący akcją zadecydują inaczej.
12. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

XII. Postępowanie w przypadku osób bezzasadnie przebywających na terenie szkoły lub osób zachowujących się niewłaściwie na terenie szkoły:

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole, prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole, stosuje słowne

upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.

3. W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia policję lub straż miejską.

XIII. Procedura reagowania na epizod psychotyczny ucznia w szkole:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia pozostaje w kontakcie z uczniem, nie pozostawia ucznia samego.

2. W czasie kontaktu z dzieckiem reaguje spokojnie, łagodnie.

3. Nauczyciel próbuje jak najszybciej, bez rozgłosu, przeprowadzić ucznia w spokojne, bezpieczne miejsce (gabinet pielęgniarki, sekretariat, pokój wicedyrektorów lub pedagoga szkolnego).

4. Nauczyciel o zaistniałej sytuacji jak najszybciej informuje dyrektora lub dyżurującego wicedyrektora szkoły.

5. Dyrektor, wicedyrektor dyżurujący, nauczyciel lub wskazana przez niego osoba natychmiast zawiadamia pogotowie ratunkowe.

6. Dyrektor, wicedyrektor udziela informacji telefonicznej rodzicom/opiekunom prawnym.

DZIAŁANIA NAPRAWCZE:

1. Jeżeli uczeń wraca do szkoły po leczeniu szpitalnym (dłuższej nieobecności), należy przygotować klasę do odpowiedniego zachowania się. Zaplanować tematyczne zajęcia edukacyjne, spotkanie z psychologiem, itp.

2. Jeżeli uczeń nie wyraża chęci na informowanie klasy o chorobie, nie podejmować działań - patrz pkt.1

3. Zorganizować spotkanie nauczycieli ze specjalistą, określić wymagania wobec ucznia, biorąc pod uwagę natężenie choroby i skutki uboczne stosowanych leków.

4. W miarę możliwości konsultować postępowanie wobec ucznia z lekarzem prowadzącym leczenie.
5. Udzielić wsparcia rodzicom, wskazać możliwości korzystania z form leczenia psychicznego dostępnych w PPP, PZP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

XII. Procedura postępowania w przypadku fałszerstwa dokonanego przez ucznia:

Sytuacja fałszerstwa w szkole dotyczy:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich, podkładanie prac innych uczniów jako własnych,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.),
- fałszowanie legitymacji szkolnej,
- fałszowanie podpisu nauczyciela na zwolnieniu wyjścia z lekcji.

1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

- wychowawca klasy,

- nauczyciel przedmiotu,
 - pedagog lub psycholog szkolny,
 - wicedyrektor i dyrektor.
2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:
- świadek zdarzenia (osoba zgłaszająca) zabezpiecza dowody fałszerstwa (jeśli istnieje taka możliwość), powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy,
 - wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia,
 - wychowawca ustala termin spotkania z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
 - wychowawca informuje rodziców i ucznia o konsekwencjach prawnych oraz szkolnych zdarzenia.
3. W przypadku podrobienia dokumentu szkolnego (dziennik, oficjalne dokumenty szkoły) szkoła przekazuje informację na policję.

XIII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych:

Wypadek ucznia – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła” itp.)

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa telefonicznie pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe. W razie braku telefonu wzywa woźną lub innego pracownika szkoły.
2. Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.

3. Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza się pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.

6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

XIV. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania

1. Opiekun grupy/kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
 - a) poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczka grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu,
 - b) w miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki:
 - a) wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji,
 - b) uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania,
 - c) jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniowi upomnienia,
 - d) jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje ucznia o sposobie ukarania,
 - e) informuje rodziców/ opiekunów prawnych o zdarzeniu.
2. Jeśli poszukiwania uczniasą bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.

3. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostaje zawieszane.

XII. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na cukrzycę:

1. Rodzice są zobowiązani dostarczyć do szkoły pisemną zgodę na przekazanie informacji dotyczącej stanu zdrowia dziecka.
2. Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele, Pracownicy szkoły powinni być poinformowani o chorobie przewlekłej - cukrzycy ucznia/uczennicy oraz otrzymać od rodziców instrukcję postępowania aby sprawować opiekę według tych zaleceń.
3. Jedynie na podstawie pisemnego oświadczenia rodzica/opiekuna prawnego dziecko samodzielnie wykonuje pomiar cukru, przyjmuje leki oraz spożywa produkty regulujące poziom cukru.

Należy wówczas:

- a) Umożliwić uczniowi samodzielny pomiar cukru we krwi na glukometrze.
- b) Jeżeli poziom cukru nie jest w normie należy umożliwić dziecku przyjęcie leku lub spożycie produktów regulujących poziom cukru.
- c) Jeżeli dziecko traci przytomność, to należy niezwłocznie powiadomić Dyrekcję szkoły, wezwać telefonicznie pielęgniarkę szkolną a w razie zagrożenia zdrowia wezwać pogotowie ratunkowe. W przypadku braku telefonu należy wezwać woźną lub innego pracownika szkoły.
- d) Wychowawca lub pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców lub opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności odebrania dziecka ze szkoły.
- e) Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców.
- f) Do momentu przyjazdu karetki pogotowia należy:
 - ułożyć dziecko na boku,

- wstrzyknąć domięśniowo glukagon. Zastrzyk z glukagonem (jest to zastrzyk ratujący życie) może podać pielęgniarka szkolna, nauczyciel, pracownik szkoły.

W przypadku, gdy mamy ucznia z cukrzycą, w szkole powinien znajdować się jeden zestaw – w zestawie jest fiolka z glukagonem i strzykawka z roztworem, w którym rozpuszcza się glukagon (należy ustalić z pielęgniarką szkolną i rodzicami, gdzie ten zestaw będzie przechowywany). Celowe byłoby również poproszenie pielęgniarki szkolnej o zaprezentowanie nauczycielom, w jaki sposób należy podać dziecku zastrzyk;

- skontaktować się z rodzicami dziecka, po podaniu glukagonu dziecko powinno odzyskać przytomność (glukagon to hormon wytwarzany u każdego człowieka w komórkach alfa w trzustce-przeciwnie do insuliny, w wyniku jego działania dochodzi do wzrostu stężenia glukozy we krwi). Można wówczas podać mu sok, coca-colę .

4. W przypadku braku oświadczenia rodziców dotyczącego samodzielnego pomiaru cukru przez ucznia, przyjmowania leków i produktów regulujących poziom cukru, czynności te wykonuje pielęgniarka szkolna lub rodzic.

5. Jeżeli pielęgniarka szkolna jest nieobecna, szkoła informuje o tym fakcie rodziców. Rodzice są zobowiązani przyjechać do szkoły i osobiście zmierzyć poziom cukru, podać insulinę, produkty regulujące poziom cukru.

XIII. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na astmę oskrzelową:

1. Rodzice są zobowiązani dostarczyć do szkoły pisemną zgodę na przekazanie informacji dotyczącej stanu zdrowia dziecka.
2. Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele, Pracownicy szkoły powinni być poinformowani o astmie oskrzelowej ucznia/uczennicy oraz otrzymać

od rodziców instrukcję postępowania aby sprawować opiekę według tych zaleceń.

3. Jedynie na podstawie pisemnego oświadczenia rodzica/opiekuna prawnego dziecko samodzielnie przyjmuje leki.

4. W przypadku braku oświadczenia rodziców opiekę nad dzieckiem przejmuje pielęgniarka szkolna lub rodzic.

Postępowanie w przypadku ataku astmy oskrzelowej:

- zapewnić choremu wygodną pozycję
- otworzyć okno, by zapewnić dostęp świeżego powietrza
- rozpiąć ubranie i zdjąć ozdoby uciskające szyję
- umożliwić samodzielne przyjęcie leku, który natychmiast rozszerzy oskrzela (każdy astmatyk powinien mieć go przy sobie)
- uspokoić chorego, nie wpadać w panikę
- Jeżeli stan dziecka nie poprawia się, to należy niezwłocznie powiadomić Dyrekcję szkoły, wezwać telefonicznie pielęgniarkę szkolną a w razie zagrożenia zdrowia wezwać pogotowie ratunkowe. W przypadku braku telefonu należy wezwać woźną lub innego pracownika szkoły.
- Wychowawca lub pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców lub opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności odebrania dziecka ze szkoły.
- Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców.

XII. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia napadu padaczkowego.

W razie wystąpienia napadu padaczkowego należy:

1. Przede wszystkim zachować spokój.
2. Ułożyć dziecko w bezpiecznym miejscu, odsunąć niebezpieczne przedmioty (ławki, krzesła).
3. W trakcie napadu drgawkowego należy zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce. Stabilizacja głowy w bezpiecznej pozycji polega na uchwyceniu jej oburącz przez osobę udzielającą pomocy i stabilizacji w taki sposób, aby nie uderzała o twarde podłoże (podłożyć coś miękkiego pod głowę).
4. W żadnym wypadku nie można pozostawić chorego samego. Należy ucznia asekurować podczas napadu, zapewnić komfort (przykryć dziecko) i pozostać z chorym do momentu przekazania go osobom, które zapewnią Jemu dalszą opiekę.
5. Nie wolno podnosić ucznia, krępować Jego ruchów, wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.
6. Niezwłocznie powiadomić Dyrekcję szkoły, wezwać telefonicznie pielęgniarkę szkolną a w razie zagrożenia zdrowia wezwać pogotowie ratunkowe. W przypadku braku telefonu należy wezwać woźną lub innego pracownika szkoły.
7. Wychowawca lub pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców lub opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności odebrania dziecka ze szkoły.
8. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców

XIII. Procedura postępowania na wypadek podejrzenia zamiaru podjęcia próby samobójczej przez ucznia.

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

1. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- 1) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,
- 2) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- 3) pozbywanie się osobistych i cennych przedmiotów,
- 4) unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
- 5) zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność,
- 6) przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań dla danego ucznia,
- 7) przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,
- 8) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
- 9) podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
- 10) fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- 1) jednoznacznie ustalają , które z w/w przesłanek występują u danego ucznia,
- 2) przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia,
- 3) przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły,
- 4) ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły lub poza nią.
- 5) gdy istnieje realna obawa, iż rodzice dziecka zaniechają bądź zatają lub nie podejmą działań mających na celu poprawę jakości zdrowia psychicznego dziecka, szkoła informuje odpowiednie placówki i służby (Policję, Sąd Rodzinny).

1. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny/psycholog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- 1) nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
- 2) informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców oraz przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia informują odpowiednie instytucje,
- 3) jeżeli sytuacja tego wymaga wzywają policję, pogotowie ratunkowe informując o zamiarach ucznia.

XII. Procedura postępowania, gdy po dziecko przyjdzie pijany rodzic lub pod wpływem środków odurzających

Nauczyciel, który podejrzewa lub otrzymuje informację o tym, że po dziecko przyszedł pijany rodzic, powiadamia dyrektora lub wicedyrektora szkoły.

1. Dyrektor wydaje dyspozycje, które umożliwią odizolowanie dziecka od nietrzeźwego rodzica.

1. Dyrektor/nauczyciel nawiązuje kontakt z drugim rodzicem, informuje o zaistniałej sytuacji oraz ustala sposób dalszego postępowania w celu odebrania dziecka ze szkoły/przedszkola. W przypadku braku kontaktu z rodzicem podejmuje próbę skontaktowania się z osobami wskazanymi przez rodziców w upoważnieniu do odbioru dziecka.

2. Dziecko odbiera drugi rodzic lub na podstawie ustaleń z rodzicami nauczyciel przekazuje dziecko osobie upoważnionej. W sytuacji, gdy rodzic lub upoważniona pisemnie osoba nie może odebrać dziecka, rodzic może jednorazowo wskazać (upoważnienie pisemne drogą mailową lub przez dziennik elektroniczny) inną pełnoletnią osobę, podając jej dane. Osoba upoważniona

w momencie odbioru dziecka powinna mieć przy sobie dowód osobisty i na żądanie nauczyciela okazać go.

3. W przypadku wyczerpania wszelkich możliwości odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną, dyrektor podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji, która przejmuje opiekę nad dzieckiem.

4. Nauczyciel sporządza notatkę służbową z przebiegu zdarzenia i odnotowuje w zakładce „wydarzenia” w dzienniku elektronicznym.

5. Po zdarzeniu dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad obowiązujących w szkole dotyczących odbioru dziecka z placówki.

6. W przypadku, gdy sytuacja zdarza się kolejny raz lub dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, dyrektor powiadamia o zdarzeniach terenowy ośrodek pomocy społecznej a następnie sąd rejonowy.

XII. Procedura postępowania w przypadku dziecka chorego na Zespół Wolffa Parkinsona Whitea

Zespół Wolffa Parkinsona Whitea to choroba objawiająca się zaburzeniami rytmu serca o charakterze arytmii (w większości przyśpieszone bicie serca lub uczucie kołatania serca czyli niemiarewego bicia serca, częstoskurcz). Zespół WPW może doprowadzić, oprócz kołatania serca do osłabienia, bólu i duszności w klatce piersiowej, zasłabnięcia do utraty przytomności włącznie.

W przypadku uczennicy klasy IV dodatkowo zaobserwować można zblednięcie. Wyżej wymienione objawy pojawiają się u ucznia w sytuacjach działania silnych emocji, zarówno tych pozytywnych (podekscytowanie) jak i negatywnych (strach, lęk, stres)

Zalecana jest pilna obserwacja dziecka !

W przypadku wystąpienia któregośkolwiek z w/w objawów należy:

1. Niezwłocznie poinformować matkę dziecka i pielęgniarkę szkolną

a) w przypadku utraty przytomności – udzielić dziecku pierwszej pomocy oraz wezwać pogotowie ratunkowe, pamiętając o nazwie choroby czyli Zespole Wolffa Parkinsona Whitea

b) w sytuacjach bez utraty przytomności należy uchylić okno zapewniając uczniom dopływ powietrza, podać wodę do picia

c) w przypadku złego samopoczucia dziecka zalecona jest kontrola tętna i saturacji Pulsoksymetrem

Procedura została stworzona na podstawie zaświadczenia lekarskiego wystawionego dn.10.06.2019r. przez lekarza rodzinnego.

XL. Procedury obowiązujące w świetlicy szkolnej i w oddziale o wydłużonym czasie pracy.

Procedury świetlicy szkolnej i oddziału o wydłużonym czasie pracy stworzono w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom przebywającym w świetlicy szkolnej/oddziale o wydłużonym czasie pracy. Rodzice dzieci uczęszczających do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy zobowiązani są przed zapisaniem dziecka zapoznać się z poniższymi procedurami. Zapisanie dziecka do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy przez rodziców oznacza, że zapoznali się oni z obowiązującymi procedurami i zobowiązują się ich przestrzegać.

Procedura przyjmowania dzieci do świetlicy szkolnej i oddziału o wydłużonym czasie pracy.

1. Przyjęcie dziecka do świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy następuje na podstawie pisemnego zgłoszenia rodziców woli przebywania dziecka w świetlicy/oddziale o wydłużonym czasie pracy (karta zgłoszenia), składanego corocznie na początku roku szkolnego. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest zgłoszenie dziecka w trakcie roku szkolnego.
2. Do świetlicy szkolnej przyjmowane są dzieci z klas I – III.
3. Do oddziału o wydłużonym czasie pracy przyjmowane są dzieci realizujące obowiązkowe przygotowanie przedszkolne.

4. Do świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy przyjmowane są dzieci, których oboje rodziców/opiekunów pracuje zawodowo (co potwierdzone zostaje oświadczeniem o zatrudnieniu/prowadzeniu działalności gospodarczej).
5. W świetlicy szkolnej/oddziale o wydłużonym czasie pracy mogą przebywać dzieci oczekujące na zajęcia pozalekcyjne, dzieci, które nie uczęszczają na lekcje religii oraz dzieci, które oczekują na odbiór przez rodzica lub osoby uprawnione.

Procedura przyrowadzania i odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej i z oddziału o wydłużonym czasie pracy.

1. Wychowawcy klas I- III oraz oddziałów przedszkolnych są zobowiązani do odprowadzenia dzieci po skończonych zajęciach do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy.
2. Jeżeli zajęcia kończy inny nauczyciel niż wychowawca, jest on również zobowiązany do odprowadzenia ich do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy.
3. Każdy nauczyciel przyrowadzający dzieci do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy, jest zobowiązany poinformować nauczyciel świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy, które dzieci pozostawia.
4. Dzieci zapisane do świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy osobiście przyrowadzane i odbierane przez rodziców lub osoby przez nich upoważnione w karcie zgłoszenia.
5. Jeżeli rodzic zgadza się na samodzielne wyjście dziecka(uczeń musi mieć ukończone 7 lat) ze świetlicy, wpisuje taką informację w karcie zgłoszenia dziecka do świetlicy. W przypadku jednorazowego samodzielnego wyjścia ucznia ze świetlicy rodzic zobowiązany jest dostarczyć oświadczenie ze zgodą z podaniem daty i godziny wyjścia

dziecka z adnotacją, że ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka w drodze do domu. (Punkt nie dotyczy oddziału o wydłużonym czasie pracy)

6. Gdy dziecko wychodzi ze świetlicy, zgłasza swoje wyjście do domu nauczycielowi. (Punkt nie dotyczy oddziału o wydłużonym czasie pracy)
7. Dziecko może zostać odebrane jedynie przez osoby wskazane przez rodziców w karcie zgłoszenia dziecka do świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy.
8. Nie ma możliwości wydania dziecka ze świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy na prośby rodziców wykonywane telefonicznie.
9. Wszelkie dodatkowe upoważnienia wypisujemy na osobnych kartkach lub drogą oficjalną – mailowo przez dziennik elektroniczny.

Procedura postępowania w przypadku pozostania dziecka w świetlicy i w oddziale o wydłużonym czasie pracy po godzinach pracy świetlicy szkolnej/oddziału o wydłużonym czasie pracy.

1. Telefoniczny kontakt z rodzicami dziecka.
2. Nauczyciel świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy (w przypadku braku kontaktu z rodzicami) informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku kontaktu z rodziną dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. Opis sytuacji w dzienniku elektronicznym, w celu weryfikacji powtarzalności się takich zdarzeń.

Procedura postępowania w przypadku opuszczania przez dziecko świetlicy lub oddziału o wydłużonym czasie pracy bez pozwolenia.

1. Nauczyciel świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy powiadamia dyrektora szkoły, wychowawcę klasy/oddziału przedszkolnego, pedagoga szkolnego i rodziców.
2. W obecności rodziców przeprowadza rozmowę z dzieckiem w celu przypomnienia regulaminu świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy.
3. Nauczyciel świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy wpisuje informację do dziennika -elektronicznego.
4. Jeżeli sytuacja powtórzy się, nauczyciel świetlicy/oddziału o wydłużonym czasie pracy powołuje Zespół Wychowawczy, podczas którego odbywa się rozmowa w obecności rodziców dziecka.

XLI. Procedura postępowania w przypadku ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia z zajęć lekcyjnych lub zajęć pozalekcyjnych odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
2. Wychowawca w późniejszym terminie przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji szkolnej. Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach postępowania.
3. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia, wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi.

5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wnioskuje o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.

XLII. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia wstrząsu anafilaktycznego po ukąszeniu przez owada.

1. Rodzice są zobowiązani dostarczyć do szkoły pisemną zgodę na przekazanie informacji dotyczącej stanu zdrowia dziecka.

2. Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele, Pracownicy szkoły powinni być poinformowani o tym, że u ucznia/uczennicy pojawia się wstrząs anafilaktyczny po ukąszeniu owada. Rodzice powinni przekazać wychowawcy instrukcję postępowania na wypadek wstrząsu anafilaktycznego aby nauczyciel, pracownik szkoły mógł sprawować opiekę według tych zaleceń.

3. W przypadku braku oświadczenia rodziców opiekę nad dzieckiem przejmuje pielęgniarka szkolna lub rodzic.

Postępowanie w przypadku wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego u ucznia:

– Nauczyciel powinien jak najszybciej podać dziecku domięśniowo adrenalinę w przednioboczną powierzchnię uda.

– Adrenalina powinna być przechowywana w lodówce w pokoju nauczycielskim.

- Niezwłocznie powiadomić Dyrekcję szkoły, wezwać telefonicznie pielęgniarkę szkolną a w razie zagrożenia zdrowia wezwać pogotowie ratunkowe. W przypadku braku telefonu należy wezwać woźną lub innego pracownika szkoły.

- Wychowawca lub pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców lub opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności odebrania dziecka ze szkoły.

- Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców.

XLIII. Procedura postępowania w przypadku użądlenia ucznia przez szerszenia.

1. Nauczyciel powinien bezzwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe.
2. Powiadomić Dyрекcję szkoły, rodziców i wezwać pielęgniarkę szkolną.
3. W miarę możliwości przemyć miejsce użądlenia wodą z mydłem.
4. Przyłożyć woreczek z lodem, aby zmniejszyć obrzęk i opuchliznę.
5. Wychowawca, nauczyciel lub pielęgniarka szkolna zawiadamia rodziców lub opiekunów o zaistniałej sytuacji.
6. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia pogotowia ratunkowego i rodziców.

Wybrane kategorie przestępstw i czynów karalnych ściganych z urzędu:

1. Z Kodeksu Karnego:

- art. 240 paragraf 1 – niezawiadomienie o przestępstwie, czynie karalnym.

2. Czyn karalny to wyżej wymienione zachowanie, jeżeli jego sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 rok życia, a nie ukończył 17 roku życia.

Przestępstwo to każde z wyżej wymienionych zachowań, którego sprawcą jest uczeń, który ukończył 17 rok życia.

3. W każdym przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego (zgodnie z ustawą o postępowaniu dla nieletnich) należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia (zgodnie z ustawą kodeksu postępowania karnego) – prokuratora lub policję oraz zastosować wobec ucznia określone w Statucie szkoły i WSO konsekwencje dyscyplinarne.

3. Metody współpracy szkoły z policją

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno - wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.

Koordinatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka.

Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny - szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zgłoszona dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.